

**Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta**

Postoje ke státní maturitě 2013

Mgr. Jiří Kabele

Bakalářská práce

Centrum školského managementu

Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Školský management

Vedoucí práce: PhDr. Václav Trojan, PhD.

2013

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval pod vedením vedoucího práce/školitele samostatně a citoval všechny použité prameny a literaturu. Dále prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Souhlasím s trvalým uložením elektronické verze mé práce v databázi meziuniverzitního projektu Theses.cz za účelem soustavné kontroly podobnosti kvalifikačních prací.

V Praze, 31.03. 2013

.....
Mgr. Jiří Kabele

Rád bych touto cestou vyjádřil poděkování panu PhDr. Václavu Trojanovi, PhD.
za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé práce.

.....
Mgr. Jiří Kabele

ABSTRAKT:

Předmětem této práce je zjišťování postojů ke státní maturitě. Práce reaguje na čerstvé změny – novelizaci školského zákona (s účinností od 1. ledna 2013) a Vyhlášky o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou (s účinností od 9. listopadu 2012).

Teoretická část se zaměřuje především na dosavadní zkoumání fenoménu státní maturity, přináší analýzu managementu změny státní maturity, změny jejího logistického modelu pro rok 2013 a přímého dopadu na management SŠ a pedagogické pracovníky.

Cílem práce v praktické části je analýza postojů pedagogických pracovníků, kteří přicházejí prakticky do styku s fenoménem státní maturity. Použitou vědeckou metodou bylo dotazníkové šetření.

Práce přispívá k poznání jak teorie, tak i praxe státní maturitní zkoušky hlavně z pohledu středního (ředitelé středních škol a jejich zástupci) a nižšího managementu (učitelé středních škol nabývající funkcí hodnotitelů, zadavatelů, školních maturitních komisařů či předsedů maturitních komisí).

Závěrem práce je konstatování, že negativní postoj pedagogické obce ke státním maturitám, který byl zřejmý v uplynulých dvou ročnících, bohužel i přes změny provedené v logistickém systému stále přetrvává. Proto očekáváme, že v budoucnosti státní maturita dozná dalších změn.

KLÍČOVÁ SLOVA:

státní maturita, postoj, management státní maturity, logistický model, pedagogičtí pracovníci SŠ

ABSTRACT:

The aim of this work is to find out the attitudes to the state graduation. The paper reacts to recent changes – The amendments to the Education Act (with effect from 1st January 2013) and the Decree on detailed conditions for termination of education in the secondary schools with state graduation (with effect from 9th November 2012).

The theoretical part focuses on the current exploring the phenomenon of the state graduation, provides an analysis of the management, the changes of its logistic model for 2013 and the direct impact on the management and the teaching staff of the secondary school. The aim of the practical part of the work is to analyze the attitudes of teachers who practically come into contact with the phenomenon of the state level. A questionnaire survey was used as the scientific method. The work contributes to the knowledge of both theory and practice of the state graduation exam mainly from the perspective of secondary (headmasters and their deputies) and lower management (secondary school teachers acquiring function of the evaluators, authorities, school graduation commissioners and chairmen of the graduation committees). Finally, it is necessary to admit that the negative attitude of the school community to the state graduation (which was obvious in the past two years) despite the changes made in the logistic system still persists. We therefore hope and expect that in the future the state graduation will undergo further changes.

KEYWORDS:

State graduation, attitude, management of the state graduation, logistic model, teaching staff of secondary schools

OBSAH

ÚVOD.....	8
A. TEORETICKÁ ČÁST	
1. POSTOJE	10
2. STÁTNÍ MATURITA.....	13
3. MANAGEMENT ZMĚNY STÁTNÍ MATURETY.....	15
4. LOGISTICKÝ MODEL STÁTNÍ MATURETY 2013.....	20
4.1. Vlastní logistický model.....	20
4.2. Podpora logistického modelu projektem PRO.MZ.....	22
5. PŘÍMÝ DOPAD NA MANAGEMENT SŠ.....	24
6. PŘÍMÝ DOPAD NA PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY.....	26
B. PRAKTICKÁ ČÁST	
1. ÚVOD.....	29
2. ANALÝZA OTÁZEK V DOTAZNÍKU.....	32
2.1. První tři otázky.....	32
2.2. Baterie uzavřených otázek.....	34
2.3. Otevřené otázky.....	46
ZÁVĚR.....	51
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	54
SEZNAM PŘÍLOH.....	56
PŘÍLOHY.....	57

ÚVOD

Předmětem výzkumu této práce je zjišťování postojů ke státní maturitě. Konkrétně postojů respondentů k současnému logistickému modelu státní maturity a jeho přímému dopadu na práci managementu škol – tedy ředitelů a jejich zástupců, zkoušejících, přisedících, zadavatelů, hodnotitelů, předsedů maturitních komisí – u ústní části, maturitních komisařů – u písemných testů. Práce reaguje na čerstvé změny – novelizaci školského zákona (s účinností od 1. ledna 2013) a Vyhlášky o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou (s účinností od 9. listopadu 2012).

Výzkumným problémem, základním a obecným zjišťovaným postojem je celkový postoj respondentů k současné podobě státní maturity, která je připravena pro rok 2013. Pozitiva a negativa změn, které přinesla poslední novelizace Školského zákona a tzv. „maturitní vyhlášky“ z roku 2012, budeme poznávat, hodnotit a zvažovat prostřednictvím postojů ředitelů středních škol a jejich učitelů, tedy osob na střední a nižší úrovni managementu státních maturitních zkoušek. Bereme-li jako nejvyšší úroveň tohoto managementu jednotlivé sekce Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), ať už se jedná o Sekci evaluačních nástrojů (SEN), Sekci logistiky a bezpečnosti (SLOB) nebo o Sekci vnitřní a výrobní infrastruktury (SEWI).

Tvrzení, která stanovujeme v úvodu práce a již svým výzkumem potvrdíme či vyvrátíme, jsou tato:

- A. *Většina respondentů je se současnou podobou státní maturity pro rok 2013 nespokojena.*
- B. *Většina respondentů by přivítala zrušení státní maturity a návrat ke starému modelu maturitní zkoušky.*

C. Existuje propastný rozdíl ve vnímání pozitivnosti změn u pracovníků CERMATu a MŠMT na jedné straně a ředitelů a středoškolských učitelů na straně druhé.

Volíme metodu dotazování – dotazník (vytvořený v programu Google Disk).

Respondentmi, výběrovým souborem jsou:

- a. ředitelé středních škol Jihočeského kraje
- b. středoškolští učitelé Jihočeského kraje
- c. pracovníci CERMATu a MŠMT

Cílem práce je zmapování dosti nepřehledného terénu v oblasti státních maturitních zkoušek, popis současného stavu v řízení ukončování vzdělávání na středních školách maturitní zkouškou. Pro potřeby této práce stanovujeme nový termín – management státní maturity. Práce přináší analýzu postojů pedagogických pracovníků, kteří přichází do styku s fenoménem státní maturity a chce podat nezaujatý pohled, ani pozitivní, ani negativní, oproštěný od značné dávky emocí, které toto téma v české společnosti rozhodně vzbuzuje. Práce přispívá k poznání jak teorie, tak i praxe státní maturitní zkoušky hlavně z pohledu středního (ředitelé středních škol a jejich zástupci) a nižšího managementu (učitelé středních škol nabývající funkcí hodnotitelů, zadavatelů, školních maturitních komisařů či předsedů maturitních komisí) státní maturitní zkoušky.

A. TEORETICKÁ ČÁST

1. POSTOJE

„Jsou v právu a se svého stanoviska mají úplnou pravdu.“

J.V. Rais

Postoje jsou soubory názorů určitého subjektu na určité téma. Jak uvádí Příručný slovník jazyka českého na str. 805 ve IV.díle: „Postoj je stanovisko.“ A dále rozvíjí význam slova stanovisko na str. 676 v díle 5.: „stanovisko je hledisko, zřetel, zorný úhel, východisko (názoru); názor, zásada.“

„Vztah k hodnotám tvoří obsah postojů, a tak může být pojem postoj vymezen jako hodnotící vztah; předmětem postoje může být cokoli, může to být bytost, věc, událost, idea...“¹ V našem případě bude předmětem postoje státní maturita.

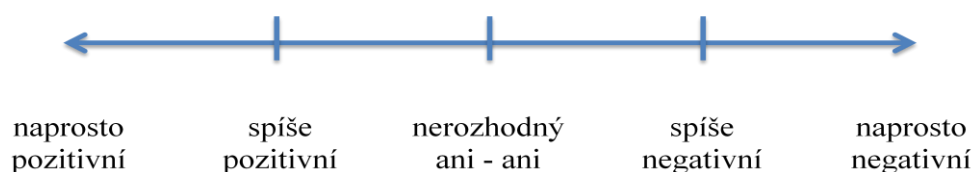
„Postoj tedy vyjadřuje hodnocení objektu subjektem, které se pohybuje v kontinuu, jehož krajní póly tvoří naprosto pozitivní a naprosto negativní vztah, například naprostý souhlas či nesouhlas s určitým výrokiem, naprostá přitažlivost nebo odpudivost a podobně.“²

¹ Nakonečný, M. Psychologie osobnosti. Praha: Academia, 2009, s.234.

² Nakonečný, M. Psychologie osobnosti. Praha: Academia, 2009, s.234-235.

Z výše řečeného můžeme odvodit dimenze postojů:

Dimenze postojů:

Milan Nakonečný - Psychologie osobnosti 3

„Postoje jsou v řadě smyslů klíčovou složkou lidských zdrojů...např. při péči o rozvoj lidských zdrojů mají postoje přednost před schopnostmi.“⁴

V psychologii je všeobecně přijímán tzv. **tříložkový model postojů**, který předpokládá existenci afektivní, kognitivní (poznávací) a behaviorální, resp. konativní komponenty či složky postoje. **Afektivní** složka postoje vyjadřuje emoční (citové) vztahy vzhledem k předmětu postoje, oproti tomu **kognitivní** složka postoje vyjadřuje stupeň vědomostí o předmětu postoje a **behaviorální** (konativní) složka postoje vyjadřuje tendenci jednat ve smyslu existujícího postoje.

Metoda, kterou lze měnit postoje, názory, mínění, smýšlení a víru se nazývá *propaganda*. Používá často sugescí v mediích (např. v televizi, v novinách, v rádiu atp.). Naštěstí se vyhraněné postoje, názory atd. mění obtížně. Citově podbarvená propaganda je vždy účinnější než propaganda opírající se pouze

³ Nakonečný, M. Psychologie osobnosti. Praha: Academia, 2009, s.234.

⁴ (Plamínek, J. Vedení lidí, týmů a firem. Praktický atlas managementu. Praha. Grada Publishing, 2011, s.132)

o rozumovou argumentaci. Čím více lidé dovedou poznávat triky a metody této propagandy, tím méně jsou jim přístupní. V poslední době se v médiích objevuje stále jakási negativní propaganda k tématu státní maturity. Jedním z cílů této práce bude rovněž zjištění, zda i dotazovaní respondenti jsou vůči propagandě o nepřipravenosti státní maturity imunní anebo i oni na jejím základě získali k tomuto danému předmětu postoje averzi nebo dokonce i lhostejnost. Což jsou „dva ze tří hlavních behaviorálně-emocionálních vztahů (kromě apetence, která v této souvislosti nepřipadá v úvahu. Jsou postoje, názory českých učitelů ke státní maturitě ovlivněny negativní propagandou nebo i oni na základě dostatku informací (dominancí kognitivní složky postoje) jsou si vědomi toho, že státní maturita je prostě nutností?⁵

⁵ Srov. (<http://zpravy.idnes.cz/cermat-slohove-p...ontent=mai>), nebo (<http://www.ceskaskola.cz/2012/12/precte...denou.html>).

2. STÁTNÍ MATURITA

„Život je to, co přijde teprve po maturě.“

Karel Čapek

Na úvod této kapitoly považujeme za nutné vymezit tyto pojmy: maturita, zkouška dospělosti, maturitní zkouška, státní maturita, nová maturita, reformní maturita nebo společná část maturitní zkoušky, profilová část maturitní zkoušky.

Maturita, -y f. zkouška dospělosti na středních školách.⁶ Familiárně taktéž – matura, maturka. Ještě za 1. republiky se této zkoušce říkalo „**zkouška dospělosti**“, načež závěrečné vysvědčení znělo: „Vysvědčení dospělosti.“ Student se buď stal „dospělým s vyznamenáním“, „dospělým“, nebo „nedospělým“.

Po vzniku 1. republiky se zavedla povinná ústní maturitní zkouška z českého jazyka.

⁶ (PSJČ – díl II. 1937-38)

⁷ Obr.1 Maturitní vysvědčení komunisty popraveného kněze Jana Buly – zdroj: [Wikimedia Commons](#).

Reformou Václava Příhody z roku 1931 se zavedla z tohoto předmětu ještě zkouška písemná. Po roce 1948, resp. 1951, se maturovalo v písemné části z češtiny a ruštiny, v ústní taktéž z češtiny a ruštiny a navíc ještě z dalších dvou předmětů. Krátké období pražského jara – 1967-68 přineslo možnost maturovat i z jiných cizích jazyků a vybrat si místo ruštiny matematiku. V období normalizace se vše vrátilo k modelu před pražským jarem.

Po roce 1989 se maturovalo povinně z českého jazyka a literatury a student si mohl volit další tři předměty z nabídky. Zkouška se tedy skládala z písemné části – slohové práce z českého jazyka - psala se většinou na začátku dubna; a z ústní části – povinně ze čtyř předmětů – většinou probíhala v květnu.

Ačkoli byl nový model státní maturity uzákoněn v roce 2004 a předpokládalo se, že se spustí ve školním roce 2007/2008, došlo k dalším odkladům. Skutečně 1. ročník ostré státní maturity proběhl až ve školním roce 2010/2011.

Oficiálním názvem, stanoveným i zákonem č. 561/2004 Sb. je **maturitní zkouška**. Viz. nadpis § 77 - Maturitní zkouška. Což potvrzuje i Vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb., vyhlášky č. 274/2010 Sb., vyhlášky č. 54/2011 Sb., vyhlášky č. 273/2011 Sb. a **vyhlášky č. 371/2012 Sb. (Úplné znění účinné od 9. listopadu 2012 s tučně vyznačenými změnami podle vyhlášky č. 371/2012 Sb.)**

Prof. Jan Průcha ve své Pedagogické encyklopedii však vymezuje pojmy – **Nová maturita** a **Reformní maturita**, související s dlouhodobým vývojem a čekáním na spuštění ostré verze tzv. státní maturity, dané zákonem již v roce 2004! Pro účely této práce používáme termín **státní maturita**, který podle nás nejvíce odpovídá realitě. Neboť stát má dohled nejenom nad společnou částí maturitní zkoušky, nýbrž i nad profilovou, protože lidé do ní vstupující jsou státními zaměstnanci – u zřizovatelů, kteří vesměs vykonávají státní správu. I zřizovatelé nestátní podléhají také zákonu č. 561/2004 Sb. a nemohou maturitní zkoušku konat podle jiných pravidel. Z těchto důvodů se nám termín státní maturita jeví jako nejpříhodnější.

3. MANAGEMENT ZMĚNY STÁTNÍ MATURITY

„Podařilo se nám prosadit legislativní změny v procesu maturit, které navrhla skupina odborníků a o kterých jsme přesvědčeni, že pomohou splnit cíle deklarované ministerstvem. Především se jedná o zjednodušení a zlidštění maturit.“

náměstek ministra školství pro vzdělávání PhDr. Jindřich Fryč

Tisková konference 25.3. 2013, Cermat

Management státní maturity:

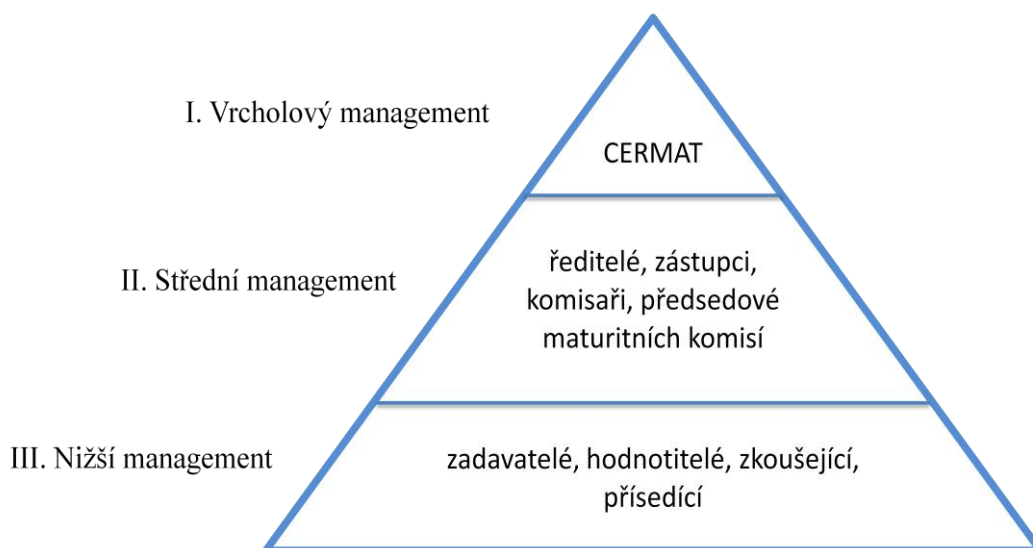

Schéma: autor

Pro řízení státní maturity byla Ministerstvem školství vytvořena organizační složka státu, státní příspěvková organizace CERMAT (Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání). CERMAT je nejvyšším patrem, vrcholem pyramidy řízení státních maturitních zkoušek a v úzké spolupráci s MŠMT připravuje a organizuje

změny v logistice, hodnocení a jiných aspektech maturitních zkoušek, které si vynucuje každoroční zkušenost s reálným prováděním těchto zkoušek. Nejinak tomu bylo i v průběhu roku 2012, kdy se na půdě CERMATu sešla expertní skupina přímo s ministrem školství a připravila následující změny v organizaci, logistice státní maturitní zkoušky.

Dle schválené Novely školského zákona č. 370/2012 Sb. (aktuální text školského zákona ke dni 9. listopadu 2012) se i v roce 2013 bude maturitní zkouška skládat ze společné a profilové části. „§ 77 Maturitní zkouška. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.“

Ve společné části maturitní zkoušky došlo k těmto čtyřem nejzásadnějším změnám:

1. byla stanovena pouze 1 úroveň obtížnosti
2. pro roky 2013 a 2014 pouze 2 povinné zkoušky (český jazyk a literatura a cizí jazyk nebo matematika)
3. student si může zvolit maximálně 2 nepovinné zkoušky (cizí jazyk nebo matematiku)
4. písemné práce z českého jazyka a literatury budou opětovně opravovány učiteli na školách, nikoli přímo v CERMATu (po loňské neblahé zkušenosti z centrálním opravováním)

Oporu pro tyto skutečnosti nacházíme v § 78 Novely školského zákona č. 370/2012 Sb.:

„Společná část maturitní zkoušky

1. Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou
 - a) český jazyk a literatura,

- b) cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem; žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem,
 - c) matematika.
2. Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci 1 písm. b) a c).
3. Zkouška ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a zkouška ze zkušebního předmětu cizí jazyk se skládají z dílčích zkoušek konaných
- a) formou didaktického testu,
 - b) formou písemné práce a
 - c) ústní formou před zkušební maturitní komisí.
4. Zkouška ze zkušebního předmětu matematika se koná formou didaktického testu. Didaktickým testem se pro potřebu tohoto zákona rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.
5. Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám z předmětů podle odstavce 1 písm. b) a c).“

Dále vybíráme z metodického materiálu připraveného CERMATem pro Konzultační semináře pro předsedy maturitních komisí a pro Konzultační semináře pro školní maturitní komisaře:

- „dílní zkoušky formou DT a ÚZ může žák konat po úspěšném ukončení posledního ročníku;
- pro dílní zkoušku formou PP platí, že v květnovém termínu ji může konat jen žák s úspěšně ukončeným posledním ročníkem;
- hodnotitele PP z ČJL jmenuje ředitel školy;
- písemné práce z ČJL jsou hodnoceny hodnotiteli ze škol.

Změny v přezkumech:

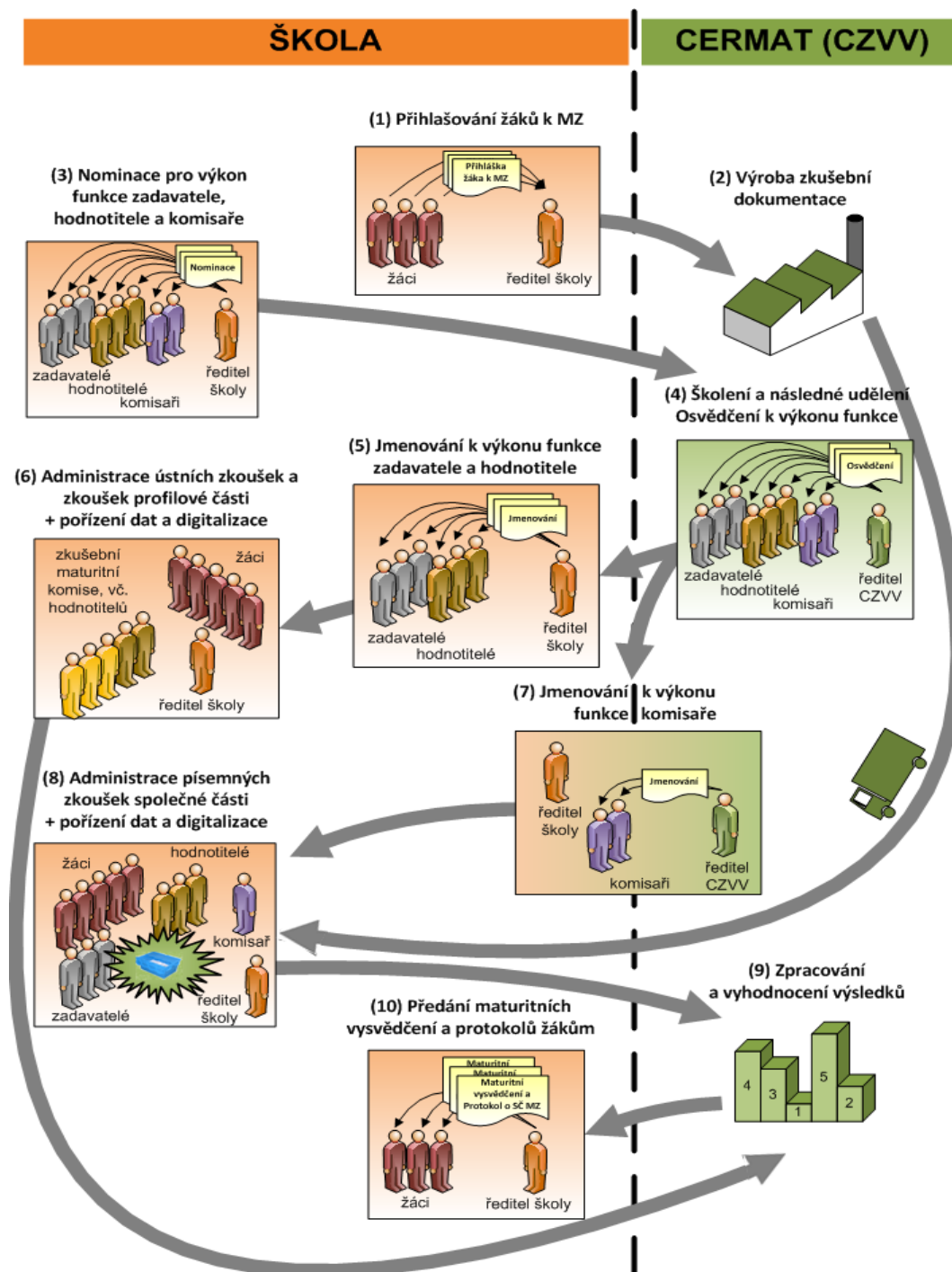
- žádost lze podat do 20 dnů od konce období příslušné MZ;
 - žádosti rozhoduje KÚ nebo MŠMT do 30 dnů (beze změny)
-
- Odměnu hodnotiteli PP z ČJL poskytuje škola.
 - Žáci mající konat náhradní a opravnou zkoušku (NOZ) ve vyšší úrovni:
 - hodnocení dříve úspěšně vykonaných dílních zkoušek ve vyšší úrovni se považuje za hodnocení v základní úrovni;
 - konat NOZ mohou žáci v těchto případech buď jen z dosud nevykonaných nebo neúspěšně vykonaných, či ze všech dílních zkoušek (dle své volby).
-
- Žák se přihlašuje k MZ pro jarní zkušební období do 1. prosince.
 - Ředitel předá údaje z přihlášek CERMATu pro jarní zkušební období do 15. prosince.
 - Ředitel předá výpis z přihlášky žákovi do 20. prosince.
 - Ruší se všechny zmínky o úrovních obtížnosti.
 - PP z ČJL trvá 90 minut (+ 25 min. na výběr zadání).
 - Cizinci u zkoušky z ČJL: mají prodlouženu dobu konání: ČJL: DT + 15 min., PP + 30 min.; u PP mohou kromě překlad. slovníku použít Slovník spisovné češtiny.
 - Před začátkem DT z MA mají žáci 15 min. na výběr postupu řešení.
 - Témata pro ÚZ v PČ se zachovávají i pro NOZ.

- PP ve SČ lze konat nejdříve 1. dubna; v roce 2013 se PP konají až v květnu
- PP z CJ jsou hodnoceny v IS CERTIS;
- Výsledky PP z CJ předá CERMAT řediteli školy:
- na jaře: do začátku konání ÚZ SČ v dané třídě;
- na podzim: do 3 pracovních dnů od shromáždění hodnocení všech PP z CJ žáků příslušné třídy;
- Výsledky PP z ČJL předá ředitel školy CERMATu:
- na jaře: do začátku konání ÚZ SČ v dané třídě;
- na podzim: do 13. září;
- Ředitel zapíše do IS CERTIS termíny zahájení ÚZ SČ v každé třídě do zahájení PP
- Nepovinné zkoušky SČ jsou hodnoceny stupněm: úspěš/něúspěš.
- Výsledky MZ zpřístupní CERMAT škole:
- na jaře: do 2 pracovních dnů od shromáždění výsledků za třídu;
- na podzim: do 2 pracovních dnů od shromáždění výsledků za žáka;
- Ředitel vydá žákovi vysvědčení bez zbytečného odkladu.
- Žák může být celkově hodnocen „prospěl s vyznamenáním“ i v případě, že konal opravnou zkoušku.
- Protokol o výsledcích SČ MZ se tiskne na běžný papír A4.“

4. LOGISTICKÝ MODEL STÁTNÍ MATURETY 2013

4.1. Vlastní logistický model

Logistický model státních maturit pro rok 2013 můžeme rozdělit do 10 částí. Jedná se o komunikaci a výměnu informací mezi CERMATem jako vrcholovým článkem v managementu státní maturity a jednotlivými školami. Prvním krokem je přihlašování žáků k maturitní zkoušce. Přihlášky odesílá prostřednictvím informačního systému CERTIS ředitel školy do CERMATu. Na základě toho tam proběhne výroba zkušební dokumentace. Ředitel školy nominuje své učitele pro výkon funkce zadavatele, hodnotitele a komisaře. CERMAT zrealizuje školení a následně uděluje Osvědčení k výkonu funkce. Po úspěšném absolvování školení ředitel školy jmenuje své zaměstnance k výkonu funkce zadavatele a hodnotitele, přičemž CERMAT jmenuje k výkonu funkce komisaře. Od zahájení maturit dle jednotného zkušebního schématu (JEZUS) dochází k administraci písemných a ústních zkoušek a pořízení dat a digitalizaci. CERMAT následně zpracuje a vyhodnocuje výsledky, ředitel školy poté předává žákům maturitní vysvědčení a protokoly. Tyto skutečnosti pro přehlednost uvádíme ještě v následujícím schématu:

Obr.2 – Model organizace maturitních zkoušek – rámcové schéma – zdroj: Metodický materiál CERMATu pro lektory školních maturitních komisařů, CERMAT 2010

4.2. Podpora logistického modelu projektem PRO.MZ

V rámci programu OPVK – Vzdělávání pro konkurenceschopnost [MŠMT](#) (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) spolu s partnery [CZVV](#) (Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání) a [NIDV](#) (Národní institut pro další vzdělávání) realizovaly projekt „Příprava podmínek reformované maturitní zkoušky“ (PRO.MZ). Tento projekt probíhal v období **1. 4. 2009 – 31. 12. 2012** a na základě výstupů z něho byl připraven vlastní logistický model státní maturity pro rok 2013. Projekt primárně obsahuje čtyři klíčové aktivity nazývané se Alfa, Beta, Gama, Delta, z nichž každá obsahuje dílčí úkoly, kterých je celkem 12.

Přehledné zobrazení struktury:

ALFA	BETA	GAMA	DELTA
Metodika a vývoj evaluačních nástrojů	Logistika	Analýza a informace	Generální pilotáž, kompletační řešení
<u>ÁMOS</u>	<u>LOBSTER</u>	<u>IKONA</u>	<u>MAG´09</u>
Podpora synergie reformy MZ a kurikulární reformy ve středoškolském vzdělávání	Logisticko-bezpečnostní systém společné části maturitní zkoušky s využitím ICT	Informační podpora reformy ukončování středoškolského studia	Generální pilotáž systémů komplexu změn reformy ukončování SŠ studia
<u>MAHEN</u>	<u>CISKOM</u>	<u>MATES</u>	<u>TPKC</u>
Maturita bez handicapů	Personální zajištění společné části MZ	Podpora využitelnosti MZ pro přístup k VŠ / VOŠ	Specifikace procesů tiskového produkčního a kompletačního centra
<u>BTÚ</u>	<u>KISS</u>	<u>HELP</u>	<u>JAZZ</u>
Banka testových úloh	Řídící, komunikační, informační a monitorovací systém společné části MZ	Prevence rizika koncentrace neúspěšnosti při použití standardizované evaluace	Podpora, logistické a informační zajištění jednotlivé maturitní zkoušky

(zdroj: <http://www.ceremat.cz>)

„Mezi nejvýznamnější aspekty přidávající hodnotu vzhledem k současnému stavu patří zejména:

1. posun hodnocení výsledků vzdělávání od faktografických zjišťování k ověřování kompetencí žáků při zjišťování míry jejich klíčových schopností;
2. přibližování evaluačních postupů středoškolského studia evropské dimenzi a docílení uznávání dosažené středoškolské úrovně vzdělání v evropském měřítku alespoň ve vybraných částech vzdělávání;
3. eliminace nebo alespoň zmírnění subjektivních složek hodnocení maturitních zkoušek a objektivizace kritérií hodnocení a postupů;
4. zvýšení míry rovnosti přístupu ke vzdělávání posílením možností účasti žáků se SVP na maturitních zkouškách za podmínek, na které jsou zvyklí ze studia;
5. potenciální ekonomické efekty z redukce počtu přijímacích zkoušek na vysoké školy uznáváním úrovně hodnocení znalostí a kompetencí žáků maturitní zkouškou;
6. profesionalizace a aplikace vhodných technologií v procesu přípravy, průběhu a zpracování výstupů maturitních zkoušek.

Hlavním ukazatelem přidané hodnoty je připravená, proveditelná a bezpečná maturita.“⁸

⁸ zdroj: <http://www.cermat.cz>

5. PŘÍMÝ DOPAD NA MANAGEMENT SŠ

Vyjdeme-li z výše uvedeného rámcového schématu maturitní zkoušky, poznáváme, že pro ředitele středních škol, potažmo jejich zástupce, vzniká vlivem státní maturity celá řada nových činností a povinností. V první řadě ředitel školy přijímá od žáků přihlášky k MZ a následně je odesílá prostřednictvím IS CERTIS do CERMATu. Dále nominuje své zaměstnance do funkcí zadavatelů, hodnotitelů a komisařů. Pokud tito zaměstnanci úspěšně získají Osvědčení k výkonu funkce, jmenuje je do funkcí zadavatelů a hodnotitelů. Po vypuknutí ostrých maturit je současně přítomen administrativy jak písemných, tak ústních zkoušek v součinnosti se školním maturitním komisařem, resp. i předsedou maturitní komise. Po zpracování a vyhodnocení výsledků CERMATEM předává maturitní vysvědčení a protokoly žákům.

Opora těchto skutečností ve školském zákoně po novelizaci, s vyznačením změn a neplatnosti předchozích ustanovení (pro úplnost uvádíme v plném nezkráceném znění):

Již neplatí: „§ 78

Společná část maturitní zkoušky

~~(6) Ředitel školy může v souladu s rámcovým vzdělávacím programem a školním vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělání~~

~~a) rozhodnout, z kterého zkušebního předmětu podle odstavce 1 písm. c) až e) budou žáci konat povinnou zkoušku, nebo
b) určit zkušební předměty podle odstavce 1 písm. c) až e), z nichž mohou žáci provést volbu zkušebního předmětu, z kterého budou konat povinnou zkoušku.~~

~~(7) Ředitel školy je povinen rozhodnutí podle odstavce 6 zveřejnit na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 3 měsíce před termínem pro podání přihlášky ke vzdělávání ve~~

střední škole podle § 60b těmi uchazeči, kterých se toto rozhodnutí týká. Pokud ředitel své rozhodnutí nezveřejní způsobem a ve lhůtě podle věty první, má žák právo volby ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci 1 písm. e) až e).“⁹

„§ 79

Profilová část maturitní zkoušky

(3) Ředitel školy v souladu s prováděcím právním předpisem určí nabídku povinných a nepovinných zkoušek podle rámcového a školního vzdělávacího programu, včetně formy a témat těchto zkoušek, a zveřejní toto své rozhodnutí na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky.“¹⁰

„§ 80

Orgány zajišťující maturitní zkoušku

(5) Ředitel školy zejména

- a) odpovídá za zajištění podmínek pro řádný průběh maturitní zkoušky ve škole,
- ~~b) jmenuje zadavatele pro společnou část maturitní zkoušky,~~
- b) jmenuje hodnotitele písemných prací z českého jazyka a literatury a zadavatele,**
- c) jmenuje členy zkušební maturitní komise, vyjma jejího předsedy a
- d) navrhuje pedagogické pracovníky, kteří by měli vykonat odbornou přípravu pro výkon funkce zadavatele, komisaře nebo hodnotitele podle odstavce 3 písm. e).“¹¹

Kromě těchto základních povinností je požadováno od ředitelů škol ještě celá řada dalších činností, které jsou každoročně specifikovány v Pokynech pro ředitele

⁹ § 78 – Společná část maturitní zkoušky – již neplatí

¹⁰ § 79 – Profilová část maturitní zkoušky

¹¹ § 80 – Orgány zajišťující maturitní zkoušku

škol. Vzhledem k rozsahu této práce se jimi nemůžeme zabývat detailněji, proto uvedeme pouze okruhy těchto činností:

- A. Činnosti vykonávané každý den konání zkoušek před jejich započítím
- B. Činnosti vykonávané po zadávání písemných zkoušek
- C. Zpracování dokumentace z didaktických testů
- D. Zpracování dokumentace z písemných prací
- E. Zpracování protokolu o průběhu maturitní zkoušky ve zkušebním místě

6. PŘÍMÝ DOPAD NA PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY

Vyjdeme-li z výše uvedeného rámcového schématu maturitní zkoušky, poznáváme, že pro pedagogické pracovníky středních škol vzniká vlivem státní maturity rovněž celá řada nových činností a povinností. Ředitel školy je nominuje do funkcí zadavatele, hodnotitele a komisaře. Jestliže úspěšně absolvují školení a je jim uděleno Osvědčení k výkonu funkce, mohou očekávat, že je ředitel školy jmenuje k výkonu funkce zadavatele a hodnotitele. Ti, kteří získají Osvědčení k výkonu funkce komisaře, CERMAT jmenuje do funkce komisaře. Pedagogického pracovníka, který získal již více než 5 let praxe, může ředitel školy navrhnout Krajskému úřadu do funkce předsedy maturitní komise na jiné škole. Opora těchto skutečností ve Školském zákoně po novelizaci, s vyznačením změn a neplatnosti předchozích ustanovení (pro úplnost uvádíme v plném nezkráceném znění):

„§ 80a

(2) Předseda zkušební maturitní komise zabezpečuje řádný průběh části maturitní zkoušky konané před zkušební maturitní komisí ve škole.

(3) Komisař zabezpečuje řádný průběh společné části maturitní zkoušky ve škole, s výjimkou dílčích zkoušek konaných ústní formou.

(4) Zadavatel zabezpečuje řádný průběh zkoušek společné části maturitní zkoušky v učebně, s výjimkou dílčích zkoušek konaných ústní formou, včetně kontroly podmínek, za kterých byla v učebně, kde je zkouška konána, povolena přítomnost osob, zajišťujících asistenční služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo dalších komunikačních systémů. Zadavatel zadává zkoušky společné části maturitní zkoušky, s výjimkou dílčích zkoušek konaných ústní formou. Zadavatel je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky, a to v případě, že žák vážně nebo opakovaně porušil pravidla pro konání těchto zkoušek nebo jiným způsobem vážně narušil průběh zkoušek; o vyloučení žáka ze zkoušky rozhodne zadavatel bezprostředně. Důvody vyloučení žáka zaznamená zadavatel v protokolu o maturitní zkoušce. Zadavatel je rovněž oprávněn vykázat z učebny osobu zajišťující asistenční služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo dalších komunikačních systémů, a to v případě, že vážně nebo opakovaně porušila podmínky stanovené prováděcím právním předpisem nebo jiným způsobem vážně narušila průběh zkoušek.

(5) Hodnotitelé písemných prací hodnotí dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce. Hodnotitel písemné práce **z cizího jazyka** nesmí hodnotit písemné práce **z cizího jazyka** žáků školy, v níž je pedagogickým pracovníkem.

(6) Hodnotitelem pro daný zkušební předmět, komisařem a zadavatelem může být jmenován pouze ten, kdo v souladu se zákonem o pedagogických

pracovnících splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, splňuje odbornou kvalifikaci stanovenou pro výkon dané funkce v prováděcím právním předpisu a je držitelem platného osvědčení o způsobilosti k výkonu dané funkce, vydaného Centrem.“

Kromě těchto základních povinností je požadováno od komisařů, předsedů maturitních komisí, zadavatelů a hodnotitelů ještě celá řada dalších činností, které jsou každoročně specifikovány v Pokynech pro tyto jednotlivé funkce. Vzhledem k rozsahu této práce se jimi nemůžeme zabývat detailněji.

B. PRAKTICKÁ ČÁST

1. Úvod

Cílem praktické části této práce je zjištění a posouzení postojů respondentů k předmětu výzkumu, tj. k problematice státní maturity. V úvodu bylo stanoveno několik tvrzení o postojích středního a nižšího managementu státních maturit. Rozborem jednotlivých odpovědí dospějeme buď k potvrzení, anebo vyvrácení těchto tvrzení. Pro získání potřebných dat jsme zvolili metodu dotazníku. „Dotazník je snad nejpoužívanější pedagogickou výzkumnou technikou vůbec. Podstatou dotazníku je zjištění dat a informací o respondentovi, ale i jeho názorů a postojů k problémům, které dotazujícího zajímají.“¹² Dotazník jsme vytvořili v programu Google Disk v on-line aplikaci se systémem automaticky zaznamenávaných odpovědí. Obsahuje celkem 20 otázek, přičemž první tři zjišťují základní informace o respondentovi – typ střední školy, na které pracuje, pohlaví a dosavadní praktické zkušenosti ve výkonu funkce v rámci státní maturity. Tyto otázky z těchto důvodů nečíslyme. Další část dotazníku tvoří baterie 15 uzavřených otázek, v nichž respondent odpovídá pomocí pěti škálové stupnice od 1 do 5 jako ve škole. Poslední 2 otázky jsou otevřené, nutící respondenta se více zamyslet a napsat konkrétní pozitiva či negativa stávající maturitní zkoušky.

¹² Pelikán, J. Základy empirického výzkumu pedagogických jevů. Praha: Karolinum, 2011, s.104-105)

Bodová škála dotazníku:

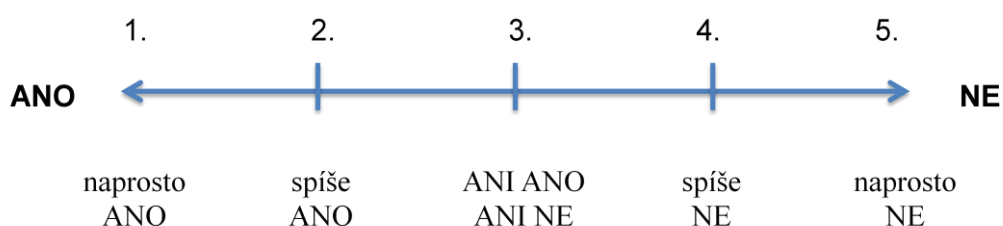

Schéma: autor

Respondenti tohoto dotazníkového šetření jsou všichni ředitelé, zástupci a pedagogičtí pracovníci středních škol, kde je studium zakončováno státní maturitní zkouškou. Dotazník byl rozeslán elektronickou cestou ve dvou vlnách celkem na 80 středních škol Jihočeského kraje bez rozdílu zřizovatele. Sešlo se celkem 75 odpovědí, mnoho zajímavých názorů, které pro potřeby této práce jsou dostačující.

Mezi základní tvrzení, která mělo toto šetření ověřit, nebo vyvrátit, jsou následující:

- A. *Většina respondentů je se současnou podobou státní maturity pro rok 2013 nespokojena.*
- B. *Většina respondentů by přivítala zrušení státní maturity a návrat ke starému modelu maturitní zkoušky.*

C. Existuje propastný rozdíl ve vnímání pozitivnosti změn u pracovníků CERMATu a MŠMT na jedné straně a ředitelů a středoškolských učitelů na straně druhé.

Ke třetímu tvrzení je třeba podotknout, že na CERMAT i na MŠMT byl odeslán upravený dotazník připravený pro srovnání postojů vrcholového managementu státních maturit s postoji středního a nižšího managementu – praktiků, působících v terénu. Bohužel z těchto institucí nepřišla ani jedna odpověď. Nikdo kompetentní se neozval. Možná je to k zamyšlení, možná je to námětem pro další práci. Třetím tvrzením se tedy nemůžeme ve výzkumu zabývat a zůstává neověřeno.

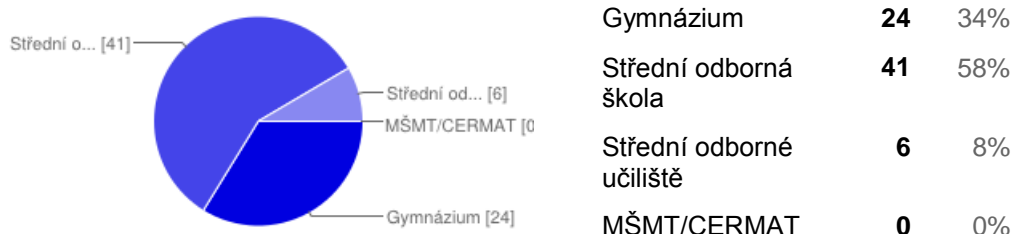
Jestli se však potvrdí první a druhé tvrzení, poté navrhuje vrcholovému managementu státních maturit důkladné zvážení další přípravy a průběhu státních maturit v budoucnu. Nespokojenost s něčím nemusí nutně souviset s tím, že daný předmět je nekvalitní, nevyhovující, ale může souviset s neinformovaností dolních článků státních maturit. Stejně tak otázka zrušení státních maturit je silně emocionální záležitostí a nemusí odpovídat trendu evropského školství. Je také zcela nesporné, že v českém prostředí, a to hlavně ve školství, se velice těžko prosazují změny. Vzpomeňme např. na tvorbu a zavádění školních vzdělávacích programů.

2. ANALÝZA OTÁZEK V DOTAZNÍKU

2.1. První tři otázky

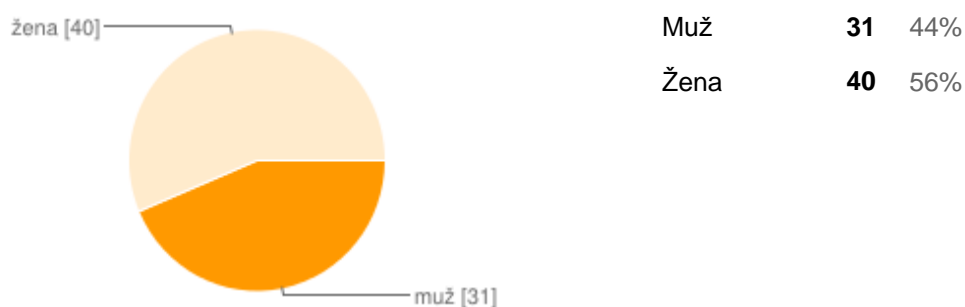
První tři otázky zjišťují základní informace o respondentovi – typ střední školy, na které pracuje, pohlaví a dosavadní praktické zkušenosti ve výkonu funkce v rámci státní maturity. Tyto otázky z těchto důvodů nečíslujeme.

Na jakém typu střední školy nebo instituce pracujete?

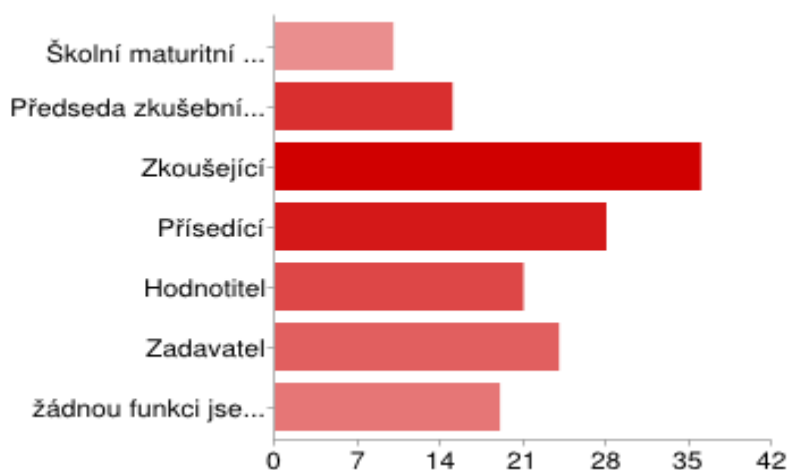
V našem výzkumu jsme získali nejvíce dat ze středních odborných škol – celkem 58%. V úvodu byl již zmiňován nezáměr o dotazníkové šetření ze strany vrcholového managementu státních maturit - MŠMT/CERMAT.

Pohlaví

Otázka po zjištění pohlaví předpokládala větší zapojení žen, vzhledem k tomu, že ženy v učitelském povolání převažují. O to více počet respondentů a jejich genderové vyvážení překvapil. Z celkového počtu 75 respondentů 4 neuvedli své pohlaví.

V rámci maturitních zkoušek jste zastával/a funkce?

Školní maturitní komisař	10	7%
Předseda zkušební maturitní komise	15	10%
Zkoušející	36	24%
Přisedící	28	18%
Hodnotitel	21	14%
Zadavatel	24	16%
žádnou funkci jsem nezastával/a	19	12%

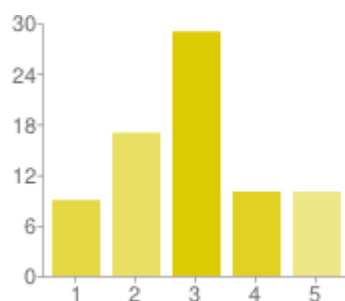
Z celkového počtu 75 respondentů pouze 19 z nich nezastávalo ještě v rámci státní maturity žádné funkce, což je 12%. Zkušenost s nabytím nějaké této funkce uvádí tedy 88% respondentů. Největší zkušenost byla u funkce zkoušejícího,

naopak nejmenší zkušenost s funkcí školního maturitního komisaře. Pro náš dotazník jsme tedy získali dostatek fundovaných respondentů.

2.2. Baterie uzavřených otázek

Další část dotazníku tvoří baterie 15 uzavřených otázek, v nichž respondent odpovídal pomocí pěti škálové stupnice od 1 do 5 jako ve škole. Přičemž 1 znamená naprosto ano, 5 znamená naprosto ne.

1. Vnímáte změny v Maturitní zkoušce (dále jen MZ) pro rok 2013 jako pozitivní a užitečné?

1	9	12%
2	17	23%
3	29	39%
4	10	13%
5	10	13%

Střední hodnotu 3 zaujímá 39% respondentů. O užitečnosti a pozitivnosti změn pro rok 2013 je spíše přesvědčeno 35% respondentů. Již první dotazník agentury STEM/MARK v roce 2009 v jedné ze svých otázkách zjišťoval užitečnost státní maturity. O té bylo tehdy přesvědčeno 45% respondentů. Náš průzkum prokazuje mírné snížení v této položce.

2. Souhlasíte pouze s jednou úrovní obtížnosti MZ?

Tato otázka přináší překvapivý výsledek. Přibližně stejný počet respondentů naprosto souhlasí a zároveň naprosto nesouhlasí s jednou úrovní obtížnosti maturitní zkoušky (23, resp. 26 respondentů). Ve velké většině s 1 úrovní obtížností nesouhlasili respondenti z gymnázií. Pro analýzu této skutečnosti použijme některé odpovědi z otevřených otázek – několik respondentů napsalo, že „1 úroveň obtížnosti ve velké míře degraduje gymnaziální vzdělávání. Objevily se i názory, že didaktické testy v základní úrovni obtížnosti zvládnou bez problémů i kvintáni, tedy žáci 1. ročníku vyššího gymnázia. Nikde ale tato skutečnost není podložena faktickým výzkumem. Problémem dále rozhodně je také to, že zatím ještě není jasné, jaká ta obtížnost vlastně je. Zda je to základní obtížnost z předchozího ročníku státních maturit anebo je to obtížnost nově stanovená na úrovni přibližně 50% předchozí základní a vyšší úrovně. Naopak s 1 úrovní obtížnosti souhlasili respondenti ze středních odborných škol a středních odborných učilišť, i když jim to mohlo spíše být jedno, vždyť jejich žáci si vesměs volili v minulém roce základní úroveň obtížnosti, na rozdíl od žáků gymnázií.

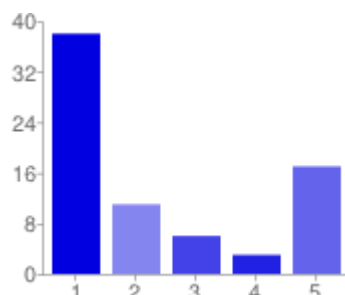
Zároveň upozorňujeme na fakt, že v této otázce bylo pouze 5% respondentů s naprosto nevyhraněným postojem k tomuto tématu, za který považujeme středovou hodnotu 3 – nevím. Naopak v předchozí otázce střední hodnotu 3 zaujalo 39% respondentů.

3. Víteáte návrat hodnocení maturitních slohových prací z českého jazyka zpět na školy?

Odpovědi na tuto otázku jsou nejvyhraněnější ze všech směrem k naprostému ano - 61% respondentů vítá návrat hodnocení slohových prací z českého jazyka na školy. Někteří respondenti však také v odpovědích na otevřené otázky poukazovali na možné unáhlené rozhodnutí vrátit opravování „slohovek“ na školy. Přispělo k tomu množství přezkumných řízení v minulém roce státních maturit, ale je třeba pro zachování objektivitu říct, že systém centrálních hodnotitelů přispěl k větší objektivitě. – Podle daných kritérií ten, který neumí vytvořit text dle zadání, nebo má víc jak 10 pravopisných chyb, splete si slohový útvar, např. vypravování s úvahou, nezíská maturitu z češtiny. Jedním z cílů, implementací státní maturity, její přidanou hodnotou byla i „eliminace nebo alespoň zmírnění subjektivních složek hodnocení maturitních zkoušek a objektivizace kritérií hodnocení a postupů.“ (zdroj: <http://www.ceremat.cz>) V tomto smyslu se jeví tato změna ve státní maturita jako krokem zpět, respondenti však vyjádřili opačný názor.

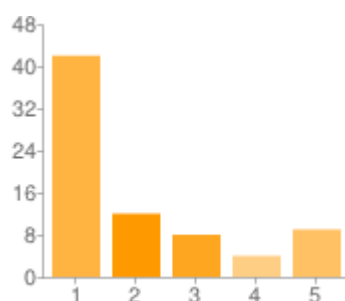
4. Měly by se podle Vás maturitní slohové práce z jiných jazyků hodnotit také na školách?

1	38	51%
2	11	15%
3	6	8%
4	3	4%
5	17	23%

Zcela v intencích předchozí otázky i tady jsou výsledky poměrně jednoznačné. 51% respondentů by přivítalo opravy maturitních slohových prací také na samotných školách. K tomuto kroku se ale CERMAT pro letošní maturity neodhodlal. Někteří respondenti však poukázali v odpovědích na otevřené otázky toto: „Čeština ano, cizí jazyky ne?“ Někteří to vnímají jako jeden z velmi markantních nekonceptních jevů této změny, což dokazují výsledky tohoto dotazníkového šetření mezi jihočeskými učiteli.

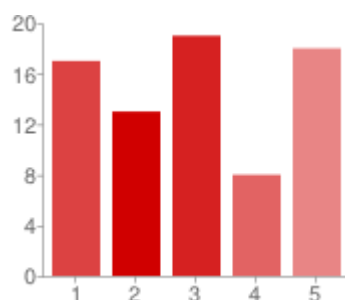
5. Ponechali byste matematiku jako volitelný předmět?

1	42	56%
2	12	16%
3	8	11%
4	4	5%
5	9	12%

Také naprosto jasná otázka s naprosto jasným výsledkem. Zde jihočeští učitelé (56%) kvitují letošní ponechání matematiky jako volitelného předmětu.

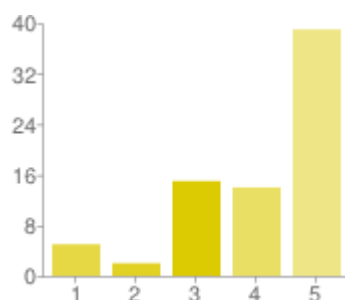
6. Stačili jste u Vás na škole na základě změn v MZ 2013 změnit ŠVP?

1	17	23%
2	13	17%
3	19	25%
4	8	11%
5	18	24%

Odpovědi respondentů u této otázky nenabízí jasný pohled na tuto problematiku. Je přibližně stejný počet těch, kteří odpověděli, že stačili změnit ŠVP, a těch, kteří to nestačili. V této souvislosti odkazujeme na práci kolegy Vejvody (Vejvoda, M.: Reflexe prvního ročníku státních maturit, str. 27), který ve svém dotazníku uvedl otázku: „Chystáte se po zkušenosti se státní maturitou ŠVP měnit?“ Výsledky byly alarmující – celkem 80% respondentů ze všech typů středních škol odpovědělo, že se nechystají měnit ŠVP! Náš výzkum přináší zjištění jistého zlepšení v realizaci změn v ŠVP.

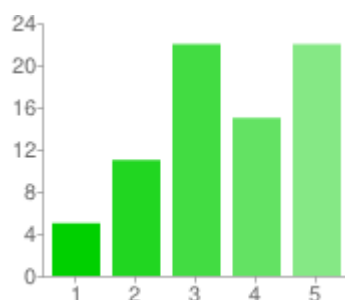
7. Vnímáte propojenost ŠVP, MZ a přijímací zkoušky na VŠ?

Response Level	Count	Percentage
1	5	7%
2	2	3%
3	15	20%
4	14	19%
5	39	52%

Přicházíme k analýze dosavadní největší slabiny v konceptu státních maturit. Nepropojenost MZ s ŠVP a přijímacími zkouškami na VŠ je z výsledku našeho dotazníku více než zřejmá. I přes veškerou snahu CERMATu i MŠMT nejsou schopny vysoké školy reflektovat státní maturitu a případnými dobrými jejími výsledky bonifikovat uchazeče. Očekávání, že snad i přijímací zkoušky na VŠ dokonce odpadnou, byly liché. Stejně tak není zatím vyvíjen potřebný tlak k tomu, aby školy reagovaly pružně na změnu státních maturit a upravovaly své Školní vzdělávací programy. Státní maturity jsou projektem na celostátní úrovni, který vyžaduje bezchybnou součinnost na všech úrovních řízení. Je to projekt, který probíhá v čase, podléhá změnám, které jsou nutné vzhledem k chybám v logistice, ke kterým došlo v minulosti.

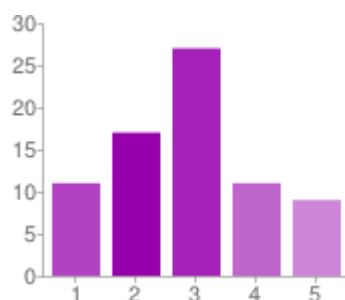
8. Jsou Vaši žáci více motivovaní k učení, když musí skládat státní maturitní zkoušku?

1	5	7%
2	11	15%
3	22	29%
4	15	20%
5	22	29%

Respondenti spíše necítí u svých žáků zvyšování motivace k učení v důsledku státní maturity. Otázka motivace je v učení a vůbec v celém školství naprosto primární. V dotazníkovém šetření agentury STEM/MARK z roku 2009 přineslo zajímavé zjištění, že jako jeden z hlavních přínosů nové maturity vidí ve vyšší motivaci žáků k učení ve vztahu k této zkoušce. 4 roky poté nemůžeme svým výzkumem toto tvrzení potvrdit.

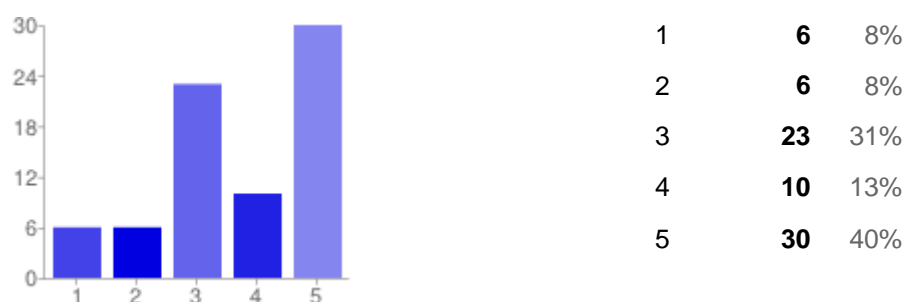
9. Souhlasíte s výrokem "CERMAT dostatečně informuje o změnách v MZ 2013"?

1	11	15%
2	17	23%
3	27	36%
4	11	15%
5	9	12%

Jistou míru informovanosti – větší či menší, respondenti cítí, směrem doleva na hodnotící škále se pohybuje 38% respondentů. Nejvíce odpovědí obodovaných trojkou ukazuje však na fakt, že největší část zaujímá k této otázce neutrální postoj. Analyzovat se to dá tak, že respondenti sice nějaké informace mají, ne však úplné. Další možností výkladu je nezájem respondentů o získávání informací z Cermatu o státních maturitách. V zájmu objektivity však musíme konstatovat, že existuje internetový portál <http://www.novamaturita.cz/>, který obsahuje úplné informace o všech aspektech státní maturity, kdo chce, k těmto informacím se snadno dostane. Dále CERMAT vydává nepravidelně tzv. Maturitní zpravodaj. 5. 3. 2013 vyšlo již 17. číslo, které se zabývalo zkouškou z českého jazyka a literatury, 8. 4. 2013 vyšlo 18. číslo zabývající se zkouškou z cizích jazyků. Předchozí čísla – jen namátkou – přinášela informace ke zkoušce z matematiky, k novele maturitní vyhlášky, informace ke vzdělávání pedagogů, ke konzultačním seminářům, atp. O maturitách se také můžeme dozvědět veškeré potřebné informace na oficiálních stránkách MŠMT <http://www.msmt.cz/statni-maturita>.

10. Vyhovoval Vám více předchozí model MZ 2012?

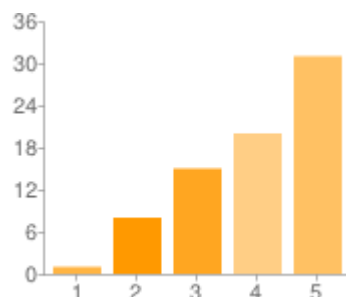

Předchozí model MZ 2012 naprosto nevyhovoval 40% respondentů. Jestli však více než např. model současný, nebo snad předchozí, uvidíme rozbořem dalších otázek. Připomeňme si nejzákladnější změny, ke kterým došlo pro státní maturitu 2013:

1. byla stanovena pouze 1 úroveň obtížnosti
2. pro roky 2013 a 2014 pouze 2 povinné zkoušky (český jazyk a literatura a cizí jazyk nebo matematika)
3. student si může zvolit maximálně 2 nepovinné zkoušky (cizí jazyk nebo matematiku)
4. písemné práce z českého jazyka a literatury budou opětovně opravovány učiteli na školách, nikoli přímo v CERMATu (po loňské neblahé zkušenosti z centrálním opravováním).

Tento postoj, vyjádřený odpovědí na tuto otázku, by mohl znamenat pozitivní přijetí změn ve státní maturitě pro rok 2013.

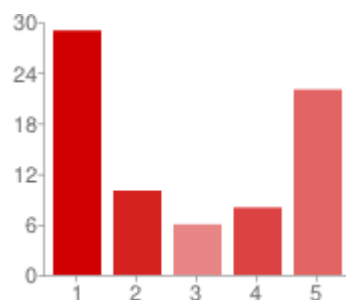
11. Myslíte si, že současná podoba MZ má u studentů, pedagogů a veřejnosti vážnost a užitečnost?

1	1	1%
2	8	11%
3	15	20%
4	20	27%
5	31	41%

Vzestupná tendence v grafu směrem doprava vypovídá smutnou skutečnost o státních maturitách. Tvrzení, že současná podoba MZ nemá u studentů, pedagogů a veřejnosti vážnost a nepovažují ji ani za užitečnou, je bohužel pravdivé.

12. Přivítali byste úplné zrušení státních maturit a návrat ke starému modelu?

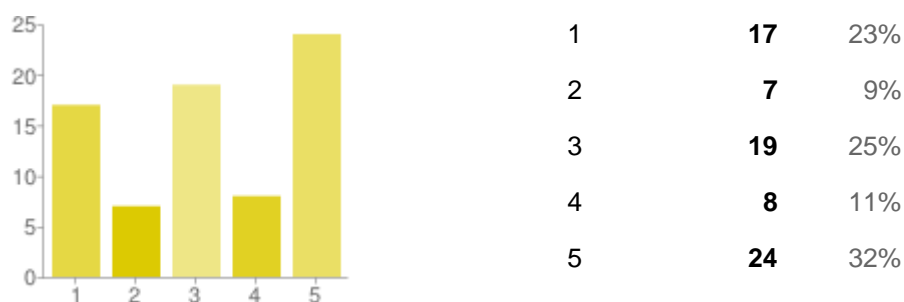

1	29	39%
2	10	13%
3	6	8%
4	8	11%
5	22	29%

Tato rezolutní otázka přinesla velice zajímavé zjištění. 39% respondentů by naprosto jednoznačně přivítalo úplné zrušení státních maturit. Poměrně velké procento respondentů (29%) by rozhodně návrat ke starému modelu nechtělo. Tento negativní postoj pedagogické obce ke státním maturitám je poměrně znám a je dost slyšet i např. v internetových diskuzích a ostatních médiích. Je třeba si

však uvědomit, že Česká republika si nemůže dovolit být ostrůvkem v srdci Evropy. Vždyť jsme byli jedni z posledních, kteří v Evropě státní maturity zaváděli. Evropské, potažmo světové trendy v testování a zakončování středního vzdělávání jsou však někde úplně jinde.

13. Měl by CERMAT zveřejňovat tzv. žebříčky škol?

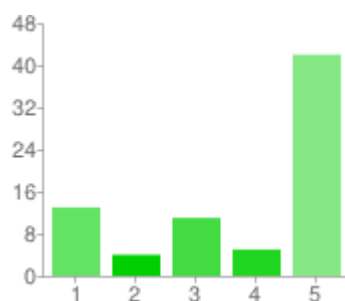
Citujeme ze serveru <http://aktualne.centrum.cz>, kde se v článku Velké srovnání středních škol podle výsledků maturit, dá vyhledat pořadí každé školy v jakémkoli městě, kraji. Za zveřejněným žebříčkem školy sami autoři sdělují:

„Hledáte pro svého syna či dceru tu nejlepší střední školu? Nabízíme vám databázi, v níž ji můžete najít. Školy jsou v databázi seřazeny podle toho, jak jejich studenti dopadli u státních maturit. Zobrazené procentuální hodnoty udávají průměrnou úspěšnost všech žáků, kteří na dané škole dělali příslušnou zkoušku. Maximální možný počet bodů přitom odpovídá 100% úspěšnosti a naopak - žádný bod představuje 0% úspěšnost. Při srovnávání výsledků jednotlivých zkoušek mezi školami je potřeba zohlednit počet žáků, kteří je absolvovali. V případě souhrnných výsledků je potom třeba brát v potaz také úroveň obtížnosti dané zkoušky. Úspěšnost dosažená ve vyšší a nižší úrovni totiž není souměřitelná. Školy, kde si těžší verzi zvolilo více žáků, proto mohou dosahovat zdánlivě horších výsledků, než školy, kde si tuto možnost zvolili třeba jen dva maturanti. Doporučujeme proto si rozkliknout výsledky jednotlivých škol, kde lze

z tabulek jasně zjistit, jak si která škola vedla v jednotlivých předmětech. Zdroj: Data poskytl CERMAT na základě zákona č. 106/1999 Sb.“

Naši respondenti se spíše přiklánějí k tomu, aby se žebříček škol nezveřejňoval. Pro některé školy by to mohlo být likvidační s ohledem na zájem studentů o studium. Zvláště když úspěšnost dosažená ve vyšší a nižší úrovni není souměřitelná – platilo pro minulý ročník státní maturity. Pro letošní rok máme jen jednu obtížnost, bylo by to tedy relevantnější.

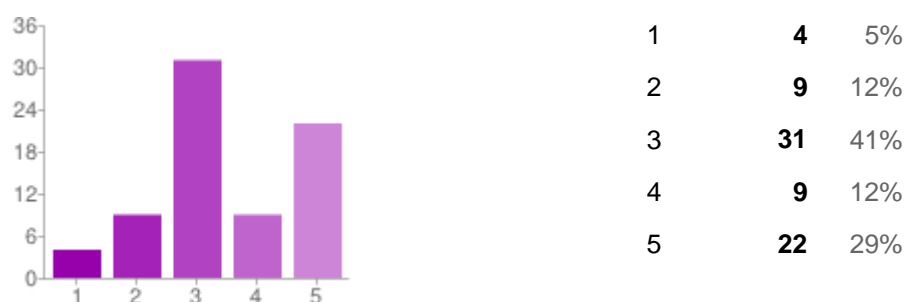
14. Máte zkušenosti z přezkumných řízení?

1	13	17%
2	4	5%
3	11	15%
4	5	7%
5	42	56%

Většina respondentů nemá zkušenosti z přezkumných řízení (56%). Hlavní příčiny žádostí o přezkum bylo především sporné hodnocení písemných prací z českého jazyka, u ústních zkoušek nedodržení času na zkoušku nebo přípravu, rušení v době zkoušky (odcházení a přicházení lidí), žákovi byly zakázány bezdůvodně povolené pomůcky atd.

15. Jste spokojeni se stávající podobou MZ pro rok 2013?

Závěrečná otázka v této baterii zjišťuje celkový postoj spokojenosti či nespokojenosti se stávající podobou státní maturity. Převážná část respondentů (41%) se pohybuje v neutrální zóně bodu 3. Nevyjadřují ani spokojenost ani nespokojenost. 29% respondentů však vyjadřuje naprostou nespokojenost a spíše nespokojených je dalších 12% respondentů. Suma sumárum u respondentů spíše převažuje nespokojenost nad tím, jaké změny byly učiněny v logistice státních maturit pro rok 2013.

2.3 Otevřené otázky

Poslední 2 otázky dotazníku jsou otevřené, nutící respondenta se více zamyslet a napsat konkrétní pozitiva či negativa stávající maturitní zkoušky. Respondenti se věnovali v odpovědích na tyto dvě otázky spíše hodnocením negativ cca v poměru 3:1. Některé odpovědi dokreslovaly postoje respondentů z uzavřených otázek a byly použity v předchozích analýzách.

Výběrový soupis odpovědí na otevřené otázky:

16. Jaká vnímáte pozitiva MZ pro rok 2013?

Vnímám je jako celou maturitu, že je to na nic. Včasnost informací. Uvidíme v praxi. Ne, žádná. Uvítala jsem, že se vrátilo opravování slohových prací z českého jazyka zpět do škol, protože hodnocení slohových prací bude vždy a za všech okolností subjektivní záležitostí. Dále je dobře, že se mohou studenti i nadále rozhodovat mezi maturitou z cizího jazyka a matematiky a že byl zrušen povinný 3. státní maturitní předmět. Objektivita. Snad bude dva roky stejná podoba MZ. Opravování písemných prací z ČJ ve škole. MZ z cizího jazyka prověřuje všechny jazykové dovednosti a sjednocuje jazykovou úroveň B 1. Hodnocení PP z ČJ ve škole. Možnost volby matematiky vedle cizího jazyka (pro technické obory bych dala matematiku povinně). Žádná. Lépe se bude hodnotit až po MZ 2013. Nemotivace žáků. Studenti jsou stále více lépe informováni o tom, co je čeká. Jednu úroveň maturitní zkoušky považuji za krok správným směrem. Má-li být více úrovní, tak by měly být rozlišeny podle typu škol a ne podle volby žáka. Jednotná mat. zkouška. Opravy slohových prací učitelem dané školy. Žádná. Jedna úroveň a volitelná matematika nebo jazyk. Pozitiva státní MZ nejsou žádná. Nevím o žádných. Jednodušší, přehlednější, jasnější, vyzkoušené pořadí písemná zkouška a potom ústní. Hodnocení písemných prací z češtiny je zpět na školách??? Hodnocení slohových prací ve škole. Pozitivně žádná. Jedná úroveň MZ, 2 předměty společné části. Hodnocení pís. z Čj na školách, volitelná matematika, zlepšení a urychlení předávání výsledků. Nijak. Matematika jako výběrová, hodnocení písemných prací z ČJ na škole. V návaznosti na otázku "Vnímáte změny v Maturitní zkoušce (dále jen MZ) pro rok 2013 jako pozitivní a užitečné?" Vnímám jako pozitivní, že byl zvolen model výběru z předmětů cizí jazyk a matematika. Tento model by měl být zachován i v budoucích letech. Ne 1) částečné zlevnění výroby testů tím, že se tvoří jen jedna úroveň 2) zrychlení přidělování PP centrálním hodnotitelům cizích jazyků. Nezajímám se o ně. Viz níže. Celostátní srovnání podle jednotného

měřítka bez zkorumpovanosti a možnosti podvádět. Pouze 1 úroveň, vrácení hodnocení slohových prací z českého jazyka na školy, v rámci ústní zkoušky z českého jazyka a literatury to, že se vychází z textu. Prodloužení času o 15 min. U matematiky, jinak žádná. Žádná nevidím. Hodnocení slohových prací ve škole. Žádná nejsou. Nevidím žádná pozitiva. 1 úroveň předchozí vyjádření žádná - návrat oprav slohových prací do škol, kde byly napsány. Hodnocení slohových prací na školách. Hodnocení písemných prací z čj na školách. Nevnímám. Matematika je pouze mezi povinně volitelnými předměty. MZ z jazyků - konkrétně z AJ - považuji za vcelku podařenou. Návrat hodnocení slohových prací ČJ do škol. Vrácení hodnocení písemných prací na školy. Oprava slohové práce z ČJ na škole. Nevím ještě neproběhla. Že se uskuteční. Snahu reflektovat výtky ze strany škol. Nevnímám žádná. Nijak. Nevnímám žádná. U zkoušky z českého jazyka jsem žádná nenašla. Návrat hodnocení písemné práce z českého jazyka do škol.

17. Jaká vnímáte negativa MZ pro rok 2013?

Vnímám je jako celou maturitu - je na tahání peněz daňových poplatníků. Jednotná úroveň pro různé typy škol. Oprava písemných prací z ČJ. Dlouhý časový úsek od začátku MZ ke konečnému vyhodnocení. Nenadbytečná zátěž škol ve všech oblastech, zejména v ekonomické, časové. Stávající centrální opravování písemných prací z cizích jazyků a její omezení díky danému počtu slov. Podoba ústní zkoušky z českého jazyka, která je pro daný předmět degradující. Přetrvávající nejasnosti ohledně rozsahu učiva pro didaktické testy a zejména nejasné zadání některých otázek, které umožňuje více správných odpovědí. Delší rozjezd. Informace se dostávají na poslední chvíli. Systém

CERMAT je nepřehledný a komplikovaný. Výběr předmětů. Zdá se mi nelogické, že písemná práce z čj se opravuje na školách, ale z cizího jazyka je hodnocena jinými hodnotiteli. Tím tedy certifikáty k oprávnění hodnocení pís. práce a hodiny strávené na školeních byly zcela zbytečné. Jedna úroveň obtížnosti (stejná pro gymnázia i odborné školy, které navíc mají odborné maturitní předměty a praktickou zkoušku). Ústní zkouška z ČJ je mnohem lehčí, než byla MZ konaná v režii školy. Ústní zkouška z cizího jazyka - příliš mnoho částí, žák nemá moc časového prostoru k vyjádření vlastních myšlenek, jen mechanicky odpovídá na dotazy zkoušejícího. Žádná. Lépe se bude hodnotit až po MZ 2013. Nepapírový, prodělečný moloch. Jediná úroveň státní maturity je lehká pro gymnázia a složitá pro odborné střední školy. Písemnou práci z českého jazyka by měl hodnotit externí hodnotitel. VŠ neakceptují výsledky - státní maturita tedy postrádá smysl. Didaktický test u cizích jazyků (všechny položky za stejný počet bodů) hlavně - oprava písemných prací, finanční náročnost. Čeština ano, cizí jazyky ne? Velká administrativa. Negativa -všechna. Jedna - nízká úroveň, hodnocení PP na školách. Z maturity je jednoznačně fraška, nikdo nezabrání naprosto neobjektivnímu hodnocení, které z důvodu reklamy školy jistě nastane. Aneb - kdo mi zabrání, jako češtináři, nasázet svým studentům jedničky, abych pak mohl mávat výsledkem státní (srovnávací) maturity před budoucími rodiči studentů? Žádná jiná negativa nevnímám, snad bude lepší informovanost, komunikace, jasné pokyny, jak se chovat při nejasných problémech. Pouze jedna úroveň maturity. Jen jedna obtížnost. Úroveň jazyků by měla být obecně B2. Profilové zkoušky by měly zůstat v kompetenci i administraci škol. Bez komentáře. Spousta dokumentů, časová prodleva. Výuka se soustředí na problematiku státní maturity, na ostatní se buď kašle, nebo se to vyučuje okrajově. Předměty mimo státní maturity trpí nezájmem studentů. Unáhlené rozhodnutí vrátit opravování slohovek do škol. Pouze jedna úroveň je směšná, stejně se sníží nároky tak, aby 80% uspělo. Státní maturita není lékem na krizi školství. Za milióny korun není přidaná hodnota dostatečná. Není povinná MAT, měla by být MAT + Cizí jazyk + ČJL. Stejná úroveň zkoušky např. pro gymnázia i obory učňovské s MZ. Finanční náročnost. Málo termínů pro proškolení hodnotitelů.

Objektivita nebude nikdy zaručena - řadě škol záleží na pořadí v případně zveřejněném žebříčku, a proto budou někteří zadavatelé tolerovat např. opisování, hodnotitelé budou nadhodnocovat. V době, kdy je mezi školami obrovský konkurenční boj, bude řada škol k prezentaci výsledků práce žáků benevolentnější (při ústním zkoušení, hodnocení pís. prací, při dozorování průběhu testování) Nijak. Finanční náročnost jak pro stát, tak pro školy. Jedna úroveň MZ (degraduje gymnázia a je stresující pro učební obory s maturitou). Speciálně o negativěch pro rok 2013 je předčasné hovořit, obecně platí, že oproti předchozímu modelu současný představuje enormní administrativní zátěž. Ne. 1) unáhlené rozhodnutí vrátit hodnocení češtin zpět na mateřské školy 2) zrušení vyšší úrovně MZ. Nezajímám se o ně. Jestliže jsem dostal jednu diplom pro vyučování a zkoušení, mám pocit, že to buď zvládnou, nebo ať mi stát ten diplom zase vezme. Nepotřebuji žádné děti, aby mi radily, jak to mám dělat. Od roku 1976 stále modernizujeme a výsledek? Těžký propad. Místo modernizace ať nás tato společnost důstojně zaplatí (abychom nemuseli brát nesmyslné prezentace od EU) a nechá nás v klidu a soustředěně učit. Na co máme prognostiky a výzkumníky, když ŠVP nakonec stejně připravuje učitelka po večerech? Ti, co nám mají učení připravit jako "kuchařku" s určitou tolerancí, nás kontrolují, jak to děláme špatně. KOCOURKOV - a to je výrazný eufemismus!!! Vysoké školy nereflektují existenci státních maturit, je třeba je zatlačit ke zdi, aby povinně započítávaly výsledky maturit určitým procentem z celkového množství dosažitelných bodů. Ponechání hodnocení písemek z cizích jazyků centrálním hodnotitelům. Nejasnosti v požadavcích. To, že si studenti vybírají z cizího jazyka a matematiky, ačkoliv podle dřívějších informací předpokládali, že si budou vybírat z jazyka, občanské nauky nebo informačních technologií. Negativně zasáhla do výuky odborných předmětů středních odborných škol, které jsou nuceny přesunout dotaci hodin pro maturitní předměty na úkor předmětů odborných. Opravování prací z Čj ve škole, každoroční změny. Cizí jazyk se nehodnotí na škole. Možnost vyhnout se maturitě z cizího jazyka. Celá státní MZ je špatně postavená a nejlepším krokem by bylo jí zrušit. Není možné zavádět shodnou zkoušku pro absolventy gymnázií a jiných škol (téměř učňovských), náročnost je

tak nízká, že zkoušky složí studenti 1. ročníku gymnázií a degraduje tento typ vzdělání. Nprovázanost s přijímacím řízením na VŠ, maturitní zkouška nemá validitu. Bude chybět jakákoliv objektivita, na školách se práce opraví tak, aby všichni prošli a škola neměla špatnou pověst. Žádná předchozí vyjádření, žádná-přebujelá administrativa. Jednoúrovňová maturita. Nevnímám. Mezi nepovinnými předměty společné části je malý výběr z předmětů (pouze matematika a cizí jazyk). MZ z ČJ za dobrou nepovažuji. Studium českého jazyka a literatury se smršlo na konečných 20 literárních titulů. Délka čekání na vyhodnocení MZ. Přílišné zjednodušení společné části MZ. Jednu úroveň MZ z matematiky. Nevím ještě neproběhla. Opravy PP z CJ ve škole. Vrácení hodnocení zpět na mateřské školy. Degradace studia na gymnáziu. Nijak. Přivítal bych úplné zrušení státních maturit. Nová podoba maturitní zkoušky z českého jazyka degradovala tuto zkoušku, často jde o mlácení prázdné slámy při analýze textu, všestranné znalosti, kontext doby jsou minimalizovány, stačí "přečíst" dvacet knih, naučit se schéma rozboru neuměleckého textu. Hrůza poslouchat! Pouze jedna úroveň, která je až primitivní. Zvláště pak v předmětu český jazyk, kde se již nejedná o zkoušku z jazyka a literatury, ale o zkoušku čtenářské gramotnosti, tedy něčeho, co žák získává již na ZŠ! V současné podobě vnímám maturitu jako výsměch vzdělání!

Závěr

„Heslem letošních maturit je otevřenost“

Jiří Zíka – ředitel CERMATu

Tisková konference 25.3. 2013, CERMAT

Tématem této bakalářské práce byl zřejmě největší projekt, který se v současnosti v českém školství realizuje. Státní maturita – a její nastávající třetí ročník. Bez 67 se letos přihlásilo k této zkoušce 100 000 žáků středních škol. Bude se konat v 1309 zkušebních místech na celkem 1190 školách. Z hlediska celkového managementu se jedná rozhodně o velkou výzvu.

Pokoušíme se nejprve analýzou teoretickou, poté i praktickou – pomocí dotazníkového šetření co nejvíce popsat, zjistit silná místa, ale i slabiny v logistice 3. ročníku státních maturit pohledem nižšího a středního managementu. Jistě významným přínosem této práce je teoretické vymezení termínu management státní maturity, který se ještě v odborné literatuře nevyskytuje. V teoretickém zkoumání jsme se zaměřili hlavně na management změny státní maturity. K největším změnám letošního ročníku mimo jiné patří: pouze 1 úroveň obtížnosti, volba cizího jazyka nebo matematiky jako druhého povinného předmětu, oprava písemných prací z češtiny na školách. Představili jsme logistický model současné reformní maturity a jeho podporu projektem PRO.MZ, jeho oporu ve školském zákoně a tzv. maturitní vyhlášce. V neposlední řadě jsme se zaměřili na přímý dopad managementu změny státních maturit na management středních škol a pedagogické pracovníky.

Z teoretických úvah jsme se přesunuli do praktické části, ve které bylo naším primárním cílem zjistit postoje kvalifikovaných respondentů ke státní maturitě 2013. Analyzovali jsme jednotlivě nejprve první tři nečíslované otázky, poté baterii 15 uzavřených otázek a v neposlední řadě závěrečné dvě otevřené otázky.

Jakým způsobem byla verifikována tvrzení stanovené v úvodu:

A. Většina respondentů je se současnou podobou státní maturity pro rok 2013 nespokojena.

Pro verifikaci tohoto tvrzení má největší význam otázka č. 1 Vnímáte změny v Maturitní zkoušce (dále jen MZ) pro rok 2013 jako pozitivní a užitečné? Analýzou odpovědí jsme zjistili, že střední hodnotu 3 zaujímá 39% respondentů. O užitečnosti a pozitivnosti změn pro rok 2013 je spíše přesvědčeno 35% respondentů.

Také otázka č. 15 je stejně tak důležitá: Jste spokojeni se stávající podobou MZ pro rok 2013? Otázka zjišťuje celkový postoj spokojenosti či nespokojenosti se stávající podobou státní maturity. Převážná část respondentů (41%) se pohybuje v neutrální zóně bodu 3. Nevyjadřují ani spokojenost ani nespokojenost. 29% respondentů však vyjadřuje naprostou nespokojenost a spíše nespokojených je dalších 12% respondentů. Suma sumárum u respondentů spíše převažuje nespokojenost nad tím, jaké změny byly učiněny v logistice státních maturit pro rok 2013.

B. Většina respondentů by přivítala zrušení státní maturity a návrat ke starému modelu maturitní zkoušky.

Pro verifikaci tohoto tvrzení má největší význam otázka č. **12. Přivítali byste úplné zrušení státních maturit a návrat ke starému modelu?**

Tato řekněme velice rezolutní otázka přinesla velice zajímavé zjištění. 39% respondentů by naprosto jednoznačně přivítalo úplné zrušení státních maturit. Poměrně velké procento respondentů (29%) by rozhodně návrat ke starému modelu nechtělo. Tento negativní postoj pedagogické obce ke státním maturitám

je poměrně znám a je dost slyšet i např. v internetových diskuzích a ostatních médiích.

C. Existuje propastný rozdíl ve vnímání pozitivnosti změn u pracovníků Cermatu a MŠMT na jedné straně a ředitelů a středoškolských učitelů na straně druhé.

K tomuto třetímu tvrzení je třeba podotknout, že na CERMAT i na MŠMT byl odeslaný upravený dotazník připravený pro srovnání postojů vrcholového managementu státních maturit s postoji středního a nižšího managementu – praktiků, působících v terénu. Bohužel z těchto institucí nepřišla ani jedna odpověď. Nikdo kompetentní se neozval. Možná je to k zamyšlení, možná je to námětem pro další práci. Třetím tvrzením se tedy nemůžeme ve výzkumu zabývat a zůstává neověřeno.

Celkově tedy můžeme konstatovat, že naším výzkumem jsme došli k verifikaci prvních dvou tvrzení.

Z hlediska objektivity je třeba říci, že státní maturitu však nevnímají všichni respondenti jen negativně, je třeba poukázat na její hlavní přínos, např. slovy jednoho respondenta: „Státní maturita nabízí celostátní srovnání podle jednotného měřítká bez zkorumpovanosti a možnosti podvádět.“

Závěrem práce je konstatování, že negativní postoj pedagogické obce ke státním maturitám, který byl zřejmý v uplynulých dvou již realizovaných ročnících, bohužel i přes změny provedené v logistickém systému stále přetrvává. Očekáváme proto, že v budoucnosti státní maturita dozná dalších změn.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

SEZNAM LITERATURY

Nakonečný, M. Psychologie osobnosti. Praha: Academia, 2009

Plamínek, J. Vedení lidí, týmů a firem. Praktický atlas managementu. Praha: Grada Publishing, 2011

Příruční slovník jazyka českého. (PSJČ). Praha: Česká akademie věd a umění, 1935-1951

Pelikán, J. Základy empirického výzkumu pedagogických jevů. Praha: Karolinum, 2011

Novela školského zákona č. 370/2012 Sb. (aktuální text školského zákona ke dni 9. listopadu 2012)

Vyhláška č. 371/2012 Sb. (aktuální text vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb., č. 274/2010, č. 54/2011 Sb. a 273/2011 Sb. a č. 371/2012 Sb.)

Metodický materiál pro konzultační semináře pro předsedy maturitních komisí. CERMAT, 2013

Metodický materiál pro konzultační semináře pro školní maturitní komisaře. CERMAT, 2013

Vejvoda, M. Reflexe prvního ročníku státních maturit. Bakalářská práce. Praha: CŠM, 2012

Průcha, J. Pedagogická encyklopedie. Praha: Portál 2009

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) - Hlava II. Ukončování středního vzdělávání, in. ÚZ (Úplné Znění). Školství. Ostrava-Hrabůvka: Sagit 2009

Kalous, J. Úvod do statistiky. Praha: CŠM. Studijní materiály pro závěr studia.

Gavora, P. Úvod do pedagogického výzkumu: CŠM. Studijní materiály pro závěr studia.

kol. autorů. Maturitní zkouška z německého jazyka. Písemná práce. Praha: CERMAT 2013

kol. autorů. Maturitní zkouška z anglického jazyka. Písemná práce. Praha: CERMAT 2013

Baumgartnerová, G., Kapustová, A. Český jazyk a literatura. Písemná práce. Praha: CERMAT 2012

Hošek, M. a kol. Maturita 2013 z českého jazyka a literatury. Brno: Didaktis 2013

Seznam internetových zdrojů

<http://www.cermat.cz>

<http://www.msmt.cz/statni-maturita>

<http://www.novamaturita.cz/>

<http://zpravy.idnes.cz/cermat-slohove-p ... ontent=mai>

<http://www.ceskaskola.cz/2012/12/precte ... denou.html>

[Úplné znění vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb., č. 274/2010, č. 54/2011 Sb. a 273/2011 Sb. a č. 371/2012 Sb.](#)

[Novela školského zákona č. 370/2012 Sb.](#)

<http://aktualne.centrum.cz> Velké srovnání středních škol

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha č.1: Dotazník – Postoje ke státní maturitě 2013

PŘÍLOHY

Příloha č.1

Dotazník - Postoje ke státní maturitě 2013

Vážený respondente/respondentko, tento dotazník slouží k mapování situace týkající se postojů ke státní maturitě 2013. Dotazník je anonymní a je určen výhradně pro potřeby bakalářské práce na PF UK Praha - katedře školského managementu. Za čas, který věnujete vyplnění dotazníku, děkuji.

Mgr. Jiří Kabele

*Povinné pole

Na jakém typu střední školy nebo instituce pracujete? *

- Gymnázium
- Střední odborná škola
- Střední odborné učiliště
- MŠMT/CERMAT

Pohlaví*

- muž
- žena

V rámci maturitních zkoušek jste zastával/a funkce? *

lze zaškrtnout více možností

- Školní maturitní komisař
- Předseda zkušební maturitní komise
- Zkoušející
- Přisedící
- Hodnotitel
- Zadavatel
- žádnou funkci jsem nezastával/a

1. Vnímáte změny v Maturitní zkoušce (dále jen MZ) pro rok 2013 jako pozitivní a užitečné? *

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

2. Souhlasíte pouze s jednou úrovní obtížnosti MZ? *

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--

3. Vítáte návrat hodnocení maturitních slohových prací z českého jazyka zpět na školy? *

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

4. Měly by se podle Vás maturitní slohové práce z jiných jazyků hodnotit také na školách?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

5. Ponechali byste matematiku jako volitelný předmět?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

6. Stačili jste u Vás na škole na základě změn v MZ 2013 změnit ŠVP?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

7. Vnímáte propojenost ŠVP, MZ a přijímací zkoušky na VŠ?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

8. Jsou Vaši žáci více motivovaní k učení, když musí skládat státní maturitní zkoušku?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

9. Souhlasíte s výrokem "CERMAT dostatečně informuje o změnách v MZ 2013"?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

10. Vyhovoval Vám více předchozí model MZ 2012?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

11. Myslíte si, že současná podoba MZ má u studentů, pedagogů a veřejnosti vážnost a užitečnost?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

12. Přivítali byste úplné zrušení státních maturit a návrat ke starému modelu?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

13. Měl by CERMAT zveřejňovat tzv. žebříčky škol?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

14. Máte zkušenosti z přezkumných řízení?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

15. Jste spokojeni se stávající podobou MZ pro rok 2013?*

oznámkujte jako ve škole

1 2 3 4 5

Ano	☐	☐	☐	☐	☐	Ne
-----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----

16. Jaká vnímáte pozitiva MZ pro rok 2013?*

17. Jaká vnímáte negativa MZ pro rok 2013?*

